

(המשך מעמוד 25)

יכול לשנות חוק, כי בישראל אין חוקה (וזו הסיבה לכך שאין חוקה). השופט נאלץ לשפוט על פי החוק — אם הוא מסכים לחוק, אם לאו.
 דווקא במשפט אחרון כהן הוכח הדבר. השופט, ששלח את כהן למאסר, קבע בלשון חריפה ללא תקדים כי הוא דן את כהן על פי סעיף „שהדעת אינה סובלתו“. כאשר עלה הדבר בכנסת, עשה בן-גוריון, תוך הסתמכות על גזעון האונזר הליברלי-העצמאי, עפר ואפר מדעתו של השופט.
סעיף ש„הדעת אינה סובלתו“ לא שונה עד היום — למעלה משמונה שנים אחרי חקיקתו.

כיום טוענים יומי החולירע שיש לסמוך על השופטים, שיפרשו את החוק בצורה ליברלית, ושלא יפגעו בחופש-העתונות. אך ידי השופטים כבולות על פי חוק זה. אין הם יכולים לסרב לבצעו — אפילו יהיו משוכנעים שזהו חוק-תועבה.

לקח פרשת פרופיזו

ב עיקבות פרשת-פרופיזו המפורסמת הועלו בציבור הבריטי האשמות חמורות ביותר נגד העתונות הבריטית. נאמר בגלוי שהיא מעלה בתפקידה, כי תוך כדי מהלך הפרשה נסתבר כי כמה וכמה עתונים ידעו במשך זמן רב ששר-הבטחון הבריטי מקיים חסיים עם יצאנית שהיא גם ידידתו האינטימית של נספח צבאי סובייטי, ראש הריגול הסובייטי בבריטניה.

העתונים ידעו זאת והחרישו. בכך הזיקו לבטחון המדינה. מדוע?
 על כך כתב השבועון ניו סטייטסמן ביום ה-26 ביולי 1963:
 „הסיבה נעוצה בחוקי-הדיבה הנוכחיים, ההופכים את פירסומם של דברים כאלה לעניין מסוכן ביותר... העתונות נכשלה במילוי אחד מתפקידיה העיקריים... כי תפקידו של עתון הוא לחקור בעניין כזה.“

אחרי הכירו את העובדה שהמיסטר הבינלאומי בנערות צעירות למטרות של זנות חוסל בשעתו בעקבות פעולתם האמיצה של עתונאים, שהיו מוכנים להסתכן בעונשי מאסר, המשיך העתון:

„העתונות האמריקאית עולה בהרבה על הבריטית בשטח-החקירות... על העתונות הבריטית ללמוד מחדש את תפקידה...“

מובן שתפקיד העתונות האמריקאית קל יותר, כי מצבה המשפטי נוח הרבה יותר. מוסכם בארצות-הברית כי על העתונות למלא תפקיד מיוחד וחיוני במיסטר הדמוקרטי האמריקאי — דבר שלא הוסכם מעולם באותה מידה בבריטניה.

„לחוקי-הדיבה (הבריטיים) יש השפעה שלילית על הרוח המלחמתית של העתונים... זה מדובר על החוק הבריטי. ואילו יוזמי החולירע טוענים עתה כי החוק הבריטי, שהיה נהוג גם בישראל, אינו מספיק — והם החליטו בחוק דראקוני ששום מחוקק בריטי לא היה מעז להעלותו על הדעת. חוק זה עדיין לא הופעל. ממשלת אשכול זוהרת שלא להגיש משפטים של לשון-הרע עד אחרי הבחירות — ואין ספק כי אז תעשה זאת בסיטונות. גם אנשים פרטיים טרם הבינו את האפשרויות הבלתי-מגבלות הטמונות בחוק, שניתן לנצלן למטרות פרטיות נפסדות.“

בחוגי העתונאים עצמם טרם הובנה משמעותו המלאה של החוק. השבוע נפגש אחד מעורכי העולם הזה עם עורך חשוב של עתון יומי, נוכח לדעת כי גם הלה — דמות מרכזית בחיי העתונות — טרם עמד על כל סעיפי החוק.

אולם אווירת הטרור כבר החלה פועלת. ככמה מערכות כבר החלה משתלשלת אווירה של אימה ופחד, המונעת פירסומם של דבריי-ביקורת שהיו מתפרסמים עוד לפני חודש בלי כל היסוס. זוהי רק ההתחלה.

אם לא יבטל חוק לשון הרע בכנסת החמישית — יהפכו תוך שבועות מעטים החיים בכל מערכת-עתון בארץ לגיהנום. עורכי-דין יתרוצצו במערכות כמטרופים. עורכים וכתבים יעמדו תחת לחץ נורא של בעלי-העתונים להימנע מכל פירסום העלול להביא שואה. העתונים, שלא הצטיינו גם עד כה באומץ-לב רב, יחששו מכל חקירה העלולה לגלות אמת שהפגע במישהו. בהדרגה, תוך זמן לא-רוב, תשוקת כל ביקורת אמיתית, כל זה, כמוכן, חוק ההתוצאות שהמחוקק עצמו קישה להן — סגירת העולם הזה יאיהופעת כל כמה לוחמת חדשה.

העתונות הישראלית תהיה כעתונות הפוכיטית או המיצרית — מכשיר שלטוני, המסור בידי אומרי-אמץ מפחדים.
 זוהי משמעות החולירע — המחלה המסוכנת ביותר שפשטה ארצנו במדינת ישראל.

תדרוך

העולם הזה ממליץ מה לראות, לפי סדר העדיפויות הבא: *** — חובה לראות; ** — רצוי לראות; * — אפשר לראות; • — אסור לראות.

מחזות

- ★ **רביזור** (תיאטרון העונות) מחזהו הקלאסי, הסאטירי של גוגול, על שחיתות בעיר רוסית קטנה. מתורגם, מבויים, ומקוצר בידי נסים אלוני, בתוספת פזמונים של חיים חפר. מישחק מצויני של אבנר חזקיהו.
- ★ **המגידה** (תיאטרון החמאם) קרי מדיה מוסיקאלית באידיש, על פי שירי המניחה של איציק מאנגר, המעלים את מגילת אסתר בצורה פולקלוריסטית, יהודית. בימוי עשיר של שמואל בונין, והופעה מצויינת של משפחת בורשטיין.
- ★ **כנר על הגג** (תיאטרון נירוא גודיק) מחזה מוסיקלי שהצליח להביא אל הבמה את שלום עליכם בלי ההומור המיוז-חד שלו, בלי השפה העסיסית שלו, ובלי האווירה היהודית האמיתית של ייצרותיו. הרבה ריקודים יפים, ומנגינות נעימות. בימבה צור.

סרטים

- ★ **הבלגניסט** (אלנבי, תל-אביב) גרין לאויס, האח הרהמן, מאוהב באחת החולות

צ'ול

תרבות וסגנון

אולפנה להליכות ונימוסים

ההרשמה מסתיימת ביום א' 5.9

נושאי הלימוד:

1. אמנות השיחה ותרבות הדיבור.
2. נמוסים ברחוב ובמקומות ציבוריים.
3. נמוסים במשרד, בעבודה ובבית.
4. אירועים וטכסים.
5. תיירים ונימוסים בארצות שונות.
6. נמוסי שולחן — תרגול ותצוגה.
7. עריכת שולחן — תרגול ותצוגה.
8. תרגול ארוחה.
9. תרבות הדיור.
10. אמנות סידור פרחים.
11. כיצד להופיע בחברה (לבוש, איפור ותנועה).
12. הליכות ומנהגים יהודיים.

סגל המרצים: ד"ר טוביה אילון; גבי לולה בר; מר ברוך א. ברקאי; מר יאן גארי; ארכיטקט יונתן גולני; גבי אירנה גטרי; גבי רות גילת; הרב לאו ישראל; ד"ר יוסף גרבה; גבי חיה פלדמן.
 פרטים והרשמה: בית „אל-על“, בן יהודה 32, קומה 10 חדר 1020, טלפון 59859, בין השעות 16.00—19.30 בערב.

לתושבי ירושלים

טכניקון — גימנסיה הומנית

מודיעים על המשך ההרשמה לכיתות בוקר ט', י', י"א. י"ב במגמות

הומניסטית וריאלית

ומגמות מקצועיות: רדיו-אלקטרוניקה שרטוט

כולל הכנה לבחינות הבגרות.

כמו כן נמשכת ההרשמה לכיתות ערב.

פרטים והרשמה: 13—9, 20—17

רח' רבי עקיבא 1, בנין קולנוע רון, ירושלים.

א.חזקיהו לראשות העיר

פופליץ ע"י תופני הרביזור
 ערב ערב באולם נחפני

בכל בית סאונה עממית
 רק 340 ל"י, (אפשר בתשלומים)
 מכון שמשון, ת"א, בן-יהודה 128
 טלפון: 220137

בעיות ולבטים
 בחיי המין
 מאת
 הד"ר מרדכי זידמן
 הוצאת רשפים.
 למכירה בחנויות הספרים הגדולות

הנך רשאי לנהוג במכונית מרוץ ללא רישון
 בשטח התערוכה הפתוח כל יום בשעות 9—13 ומ"5 עד חצות
 קארטינג, הספורט שכבש את כל אירופה.